

KYMMENEN KÄSKYÄ

1. Kertomuksen taustatietoja

- a) Kertomuksen tapahtumapaikka
Siinain erämaassa, Siinain vuorella
- b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
- c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt
Mooses ja hänen veljensä Aaron sekä Huur
Joosua, josta tuli kansan johtaja Mooseksen jälkeen.
- d) Outoja termejä

2. Itse kertomus Raamatusta

2 Moos. 19: 1 – 20: 20.

Kolmantena kuukautena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, juuri samana kuukauden päivänä, he tulivat Siinain erämaahan. Sillä he olivat lähteneet Refidimistä, tulleet Siinain erämaahan ja leiriytyneet erämaahan; ja Israel oli siellä leirissä vuoren kohdalla. Mooses nousi Jumalan tykö, ja Herra huusi häntä vuorelta ja sanoi: "Sano näin Jaakobin heimolle ja ilmoita israelilaisille: 'Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni. Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun. Te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.' Sano nämä sanat israelilaisille."

Kun Mooses tuli takaisin, kutsui hän kokoon kansan vanhimmat ja puhui heille kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänen käsenyt puhua. Niin koko kansa vastasi yhtenä miehenä ja sanoi: "Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme." Mooses vei kansan vastauksen Herralle. Niin Herra sanoi Moosekselle: "Katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulisi, kun minä puhun sinun kanssasi, ja uskoisi myös sinua ainiaan." Mooses ilmoitti Herralle kansan vastauksen. Niin Herra sanoi Moosekselle: "Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja peskoot he vaatteensa. Olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi; sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain vuorelle. Merkitse raja kansalle yltympäri ja sano: 'Varokaa nousemasta vuorelle tahi koskettamasta sen juureen. Jokainen, joka vuoreen koskee, rangaistakoon kuolemalla. Älköön kenenkään käsi häneen koskeko, vaan hänet kivitettäköön tahi ammuttakoon kuoliaaksi. Olipa eläin tai ihminen, ei se saa jäädä eloon.' Vasta kun pitkä torven puhallus kuuluu, he nouskoot vuorelle." Mooses astui alas vuorelta kansan luo; ja hän pyhitti kansan, ja he pesivät vaatteensa. Mooses sanoi kansalle: "Olkaa kolmanneksi päiväksi valmiit; älköön kukaan ryhtykö naiseen."

Kolmantena päivänä, kun aamu oli tullut, alkoi jylistä ja salamoida, ja paksu pilvi laskeutui vuoren ylle, ja kuului ylen kova pasunan ääni, niin että koko kansa, joka oli leirissä, vapisi pelosta. Silloin Mooses vei kansan leiristä Jumalaa vastaan, ja he asettuivat vuoren juurelle. Koko Siinain vuori peittyi savuun, kun Herra astui sille alas tulella, ja siitä nousi savu niin kuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi kovasti. Pasunan ääni koveni kovenemistaan. Mooses puhui, ja Jumala vastasi hänelle jylinällä. Herra astui alas Siinain vuorelle, vuoren kukkulalle, ja Herra kutsui Mooseksen vuoren kukkulalle; ja Mooses nousi sinne ylös. Niin Herra sanoi Moosekselle: "Astu alas ja varoita kansaa

tunkeutumasta lähelle Herraa, häntä nähdäkseen, sillä silloin heistä monta kaatuu. Papitkin, jotka saavat lähestyä Herraa, pyhittäkööt itsensä, ettei Herra heitä tuhoaisi." Mutta Mooses vastasi Herralle: "Kansa ei voi nousta Siinain vuorelle, sillä sinä olet varoittanut meitä ja sanonut: 'Merkitse raja vuoren ympäri ja pyhitä se.'" Niin Herra sanoi Moosekselle: "Astu alas ja tule taas ylös, sinä ja Aaron sinun kanssasi. Mutta papit ja kansa älkööt tunkeutuko ylös, Herraa lähelle, ettei hän heitä tuhoaisi." Mooses astui alas kansan luo ja sanoi heille tämän.

Jumala antoi 10 käskyä

Jumala puhui kaikki nämä sanat ja sanoi:

- I "Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka koston isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat; mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.
- II Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka hänen nimensä turhaan lausuu.
- III Muista pyhittää lepopäivä. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi; mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sen tähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.
- IV Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.
- V Älä tapa.
- VI Älä tee huorin.
- VII Älä varasta.

- VIII Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.
- IX Älä himoitse lähimmäisesi huonetta.
- X Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa."

Kaikki kansa havaitsi jylinän, tulen leimaukset, pasunan äänen ja vuoren suitsuamisen; ja kun he sen havaitsivat, vapisivat he ja pysyivät taempana. He sanoivat Moosekselle: "Puhu sinä meidän kanssamme, niin me kuulemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme kuolisi." Mutta Mooses vastasi kansalle: "Älkää pelätkö, sillä Jumala on tullut koettelemaan teitä, että Herran pelko olisi teidän silmienne edessä ja ettette syntiä tekisi."

Otteita luvusta 24:

Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: "Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme." Sitten Mooses kirjoitti kaikki Herran sanat. Hän nousi varhain seuraavana aamuna ja rakensi alttarin vuoren juurelle sekä pystytti kaksitoista patsasta Israelin kahdentoista sukukunnan mukaan.

Jumala kirjoitti laintaulut ja antoi ne Moosekselle

Herra sanoi Moosekselle: "Nouse minun tyköni vuorelle ja ole siellä, niin minä annan sinulle kivitaulut ynnä lain ja käskyt, jotka minä olen kirjoittanut heille opetuksesi." Silloin Mooses ja hänen palvelijansa Joosua lähtivät; ja Mooses nousi Jumalan vuorelle. Mutta vanhimmille hän sanoi: "Odottakaa meitä täällä, kunnes palaamme teidän tyköne. Aaron ja Huur ovat teidän kanssanne; jolla on jotakin asiaa, kääntyköön heidän puoleensa." Kun Mooses oli noussut vuorelle, peitti pilvi vuoren. Herran kirkkaus laskeutui Siinain vuorelle, ja pilvi peitti sen kuusi päivää; ja seitsemäntenä päivänä hän huusi Moosesta pilven keskeltä. Herran kirkkaus vuoren kukkulalla näytti israelilaisten silmissä kuluttavalta tulelta. Mooses meni pilven keskelle ja nousi vuorelle. Mooses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

Tässä yhteydessä Jumala antoi Moosekselle myös tarkat ohjeet liitonarkin ja ilmestysmajan rakentamiseksi, mutta niistä lisää parin viikon päästä. (Ohjeet ovat 2 Moos luvuissa 25 – 31).

Kun hän oli lakannut puhumasta Mooseksen kanssa Siinain vuorella, antoi hän Moosekselle kaksi laintaulua, kivitaulua, joitten kirjoitus oli Jumalan sormella kirjoitettu. (2 Moos. 31: 18)

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Jumalan pyhät käskyt = laki – ei vain elämänohje. Ne on annettu myös meille – ei vain ulkoa osattaviksi vaan noudatettaviksi (vrt. ”opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käsenyt teidän pitää” Matt. 28:20.). Kolme ensimmäistä käskyä määräävät, miten meidän pitää kunnioittaa Jumalaa ja muut käskyt, miten meidän tulee rakasta lähimmäisiämme. Kaikkietävä Jumala haluaa käskyillään suojella ihmisten elämää. Jos kaikki ihmiset noudattaisivat Jumalan antamia käskyjä, meidän olisi hyvä elää – ilman riitoja ja sotia. Perheet pysyisivät yhdessä ja lapsilla olisi koti. Kaikki auttaisivat toisiaan.

Käskyjen täyttämällä me emme voi ansaita itsellemme iankaikkista autuutta, sillä kukaan ihminen ei pysty käskyjä täyttämään. Ainoa tie taivaaseen on turvata Jeesuksen sovitustyöhön.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Jeesus sanoi: "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi." Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. Toinen, tämän vertainen, on: 'Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.' Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat." Matt. 22: 37 - 40

5. Opeteltava Raamatun lause

Pitäkää minun käskyni ja noudattakaa minun säädöksiäni ja pitäkää ne, niin te saatte turvallisesti asua maassa. Maa on antava hedelmänsä, ja teillä on kylilin syötävää, ja te saatte turvallisesti asua siinä. 3 Moos. 25: 18 - 19

6. Lauluehdotus

Älä silmä pieni katso mihin vain. (pienille)

VK 157: Lakinsa Herra Jumala on meille julistanut.

Katso myös UVK 191 On meille Herra Jumala lakinsa julistanut

Sanat: Runeberg – Lönnrot, sävel Sortavalasta

Martti Lutherin virressä 155, Nää käskysanaa kymmenen, on hyvät sanat, mutta harvemmin laulettu melodia.

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

Viikon päästä kuulemme, miksi Mooses paiskasi Jumalalta saamansa laintaulut palasiksi.

Jumala antoi muitakin ohjeita. Tässä joitakin poimintoja niistä (2 Moos. luvusta 23):

- ✚ Älä levitä valheellista huhua, äläkä anna apuasi syylliselle rupeamalla vääräksi todistajaksi. Älä ole joukon mukana tekemässä pahaä, äläkä todista riita-asiassa niin, että taivut joukon mukaan ja väännät oikean vääräksi.
- ✚ Jos näet vihamiehesi aasin makaavan kuormansa alla, niin älä jätä häntä auttamaan, vaan auta häntä sitä päästämään.
- ✚ Älä sorra äläkä ahdistista muukalaista, sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maassa.
- ✚ Älkää sortako leskeä tai orpoa. Sillä jos sinä sorrarat heitä ja he huutavat minua avuksensa, niin minä totisesti kuulen heidän huutonsa, ja minun vihani syttyy, ja minä surmaan teidät miekalla, niin että teidän vaimonne joutuvat leskiksi ja lapsenne orvoiksi.
- ✚ Jos lainaat rahaa jollekin minun kansastani, jollekin köyhälle, joka on sinun luonasi, niin älä menettele koronkiskurin tavoin häntä kohtaan. Älkää panko korkoa hänen maksettavakseen.
- ✚ Kaikkea, mitä minä olen sanonut teille, noudattakaa.
- ✚ Vierasten jumalien nimiä älkää mainitko, älköön niitä kuuluko teidän huuliltanne.
- ✚ Kolme kertaa vuodessa vietä juhlaa minun kunniakseni: Happamattoman leivän juhla (pääsiäinen). Vietä leikkuujuhla (VT:n aikana helluntai. elojuhla), kun leikkaat uutiset viljastasi, jonka olet kylvänyt vainioon, ja korjuujuhla (lehtimajajuhla) vuoden lopussa, kun korjaat satosi vainiolta. Kolme kertaa vuodessa tulkoon kaikki sinun miesväkesi Herran, Herran, kasvojen eteen.
- ✚ Parhaat maasi uutisesta (= ensisato) tuo Herran, Jumalasi, huoneeseen.
- ✚ Katso, minä lähetän enkelin sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut.
- ✚ Älä kumarra heidän (vieraiden kansojen) jumaliansa, älä palvele niitä äläkä tee, niin kuin he tekevät, vaan kukista ne maahan ja murskaa niiden patsaat.
- ✚ Palvelkaa Herraa, Jumalaanne, niin hän siunaa sinun ruokasi ja juomasi, ja minä pidän puutteen sinusta kaukana. Ei keskensynnyttäjää eikä hedelmätöntä ole sinun maassasi oleva. Sinun päiviesi luvun minä teen täydeksi.

26.1.2014

